

UUDET 20 ASIATA

JOITA ET VIELÄ TIENNYT MAAILMAN KIELISTÄ

UHANALAISET KIRJOITTAMATTOMAT KIELET

Suurin osa maailman kielistä ja murteista on kirjoittamattomia. Meksikossa on yli 100 suullista alkuperäiskieltä tai murretta, Intiassa yli 1000. MIT:n julkaisema tutkimus arvioi, että 3000 kieltä on uhanalaisia, koska vain harva lapsi opettelee niitä.

KAHDEKSAN AAKKOSTEN RYHMÄÄ

Arabialainen, heprealainen, aramealainen, armenialainen, brahmi, kyrillinen, georgialainen, kreikkalainen ja latinalainen.

Niamh, Aoife, Fionnuala ja Saoirse ovat

IRLANTILAIKIA NIMIÄ,

mutta osaatko ääntää ne? Voit testata osoitteessa edl.ecml.at/irishnames.

RANSKAN kielessä on 16 tapaa kirjoittaa "o"-äännähdys: au, aux, aud, auds, aut, auts, eau, eaux, o, ô, ods, op, ops, os, ot, ots.

Oo Ωω

KREIKKALAIKISSA aakkosissa omikron ja omegan välillä on yhteys: ensimmäinen tarkoittaa "pieni o" (o mikron) ja toinen "suuri o" (o mega).

ESPANJAN sana oliiville (*aceituna*) tulee arabian sanasta "zaytun" (زيتون). Tämä kuvaa kiinnostavasti näiden kahden kulttuurien yhteyttä, sillä molemmat sanat viittaavat sekä itse oliiviin että siitä saatavaan öljyyn.

Euroopan ulkopuolella eniten äidinkieliä **SAKSAN** puhujia löytyy Brasiliasta 🇧🇷 ja Yhdysvalloista 🇺🇸.

MAAILMAN KUMMALLISIN LINTU

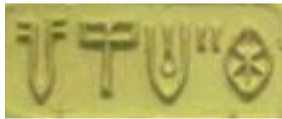
on kreikaksi nimeltään "ranskalainen kana", portugaliksi "peru", turkiksi "hindi" ja englanniksi "turkey". Suomeksi siis "kalkkuna"!

VALEKAVEREITA

ovat sellaiset sanat ja lauseet, jotka näyttävät samalta, mutta tarkoittavat eri asiaa. Esimerkiksi espanjan "bizarro" tarkoittaa rohkeaa, mutta englannin "bizarre" tarkoittaa outoa.

INDUS-KIRJOITUS on vanhin kirjoitusjärjestelmä, jota ei ole onnistuttu kääntämään. Sitä käytettiin vuoden 2600 eaa. tienoilla Induslaaksossa, nykyisessä Pakistanissa. Kenties sinä voit olla se sankari, joka ratkaisee arvoituksen!

HEI JA HEI HEI

Epävirallinen puolalainen tervehdys "cześć" toimii sekä tervehtimisen että jäähyväisten vastineena. Sama pätee italian sanaan "ciao", ranskan sanaan "salut" ja itävaltalaiseen "servus"-sanaan.

תִּירְבֵּעַ

HEPREA on kaikkien aikojen menestyneimmin elvytetty kieli. 1500 vuoteen sitä ei kukaan käyttänyt äidinkielenään, kunnes 1800-luvulla se otettiin uudelleen käyttöön. Hепreaa puhuu nykyään yli 9 miljoonaa ihmistä.

On olemassa useita sanoja eri kielillä, joille ei ole käännöstä. Esimerkiksi **RUOTSIN**

Gökotta (herätä auringon noustessa, jotta voi kuunnella lintujen laulua), **ITALIAN** *culaccino* (märkä jälki, joka jää pöytään juomalasista) tai **HOLLANNIN** *niksen* (istua ja olla tekemättä mitään).

RANSKAKSI peruna on "pomme de terre" eli maaomena, kun taas

ITALIAKSI tomaatti on "pomodoro" eli kultainen omena.

SAKSAN kielessä useat sanat ovat yhdyssanoja: vorfreude (ennen + ilo), handschuh (käsi + kenkä), zweisamkeit (kaksi + yksinäisyys), drahtesel (johto + aasi), luftschloss (ilma + linna), lampenfieber (lamput + kuume), ohrwurm (korva + mato), schadenfreude (vahinko + ilo). Arvaatko mitä nämä tarkoittavat!

გამარჯობა

GEORGIASSA sanat lausutaan juuri kuten ne kirjoitetaan. Jokainen kirjain vastaa muuttumatonta äännettä ja usein painotus on sanan ensimmäinellä kirjaimella. Tämän ansiosta ulkomaalaisille in suhteellisen helppoa oppia georgiaa, kunhan ensin opettelee kirjoituksen!

გარმატებობი!

TAMMIKUUN englanninkielinen sana "january" tulee Januksesta, roomalaisesta ovien ja porttien jumalasta. Sanat "janitor" (siivooja) sekä "janela" (ikkuna portugaliksi) polveutuu niin ikään Januksesta.

Islantilaiset ostavat niin paljon kirjoja joululahjaksi, että heillä on sana sille: joulukirjatulva (*jólabókafloð*).

SCRABBLE on sanapeliä kuningas!

Vuonna 1931 kehitetty peli on käännetty 38 kielelle, mukaanlukien fääriksi ja latinaksi. Parhaat pelaajat ottavat mittaa toisistaan maailmanmestaruuskilpailuissa!

Oletko koskaan kuullut **ARAGONIASTA**? Yhteen aikaan yleinen kieli on nykyään pohjois-Espanjan piilotettu helmi. 11 000 puhujan aragonia on espanjan kiehtova serkku, jolla on oma sanastonsa ja äänteensä.

Euroopan kielten päivä
26. syyskuuta

